

KREDITRENDSZER A KODOLÁNYI JÁNOS FŐISKOLÁN

A főiskolán a 2000/2001-es tanévben bevezetésre került a kreditrendszerű képzés. A pontosan leszabályozott tanulmányi rendet ezzel egy lényegesen rugalmasabb, szabadabb, a diákoknak szélesebbkörű tantárgy (és tanár) választási lehetőséget nyújtó oktatási rendszer váltotta fel.

Megszűnt a félévismétlés kényszere, a nem teljesített tantárgyakat, illetve vizsgakurzusait ismételtelen fel lehet venni, és más tantárgyakkal együtt tovább lehet haladni. A rendszer alapjaiban és fő vonalaiban illeszkedik az Európai Kredit Átvételi Rendszerhez (European Credit Transfer System rövidítve ECTS), ami elősegíti a résztanulmányok külföldön történő végzését is.

A kredit

A rendszer lényege, hogy az oklevél megszerzése meghatározott tanulmányi munka igazolt elvégzéséhez kötött. A hallgató a tanulmányi követelmények teljesítéséért kreditet kap. A kredit a tanulmányi kötelezettségek elvégzésére irányuló hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, az összes hallgatói tanulmányi munkaidővel arányos relatív mérőszám. Megmutatja, hogy a képzéshez, illetve annak bizonyos részéhez mennyi összes hallgatói tanulmányi munkaidő tartozik.

Az összes hallgatói tanulmányi munkaidő az átlagos felkészültségű, átlagosan elvárható teljesítménnyel tanuló hallgató számára a tanulmányi munka sikeres teljesítéséhez szükséges munkaórában kifejezett idő. Az összes munkaidő így a tanóra mellett magában foglalja azt az időt is, amit a hallgató tanórán kívül önállóan végez a tananyag elsajátítása, és a követelmények teljesítése érdekében, beleértve a vizsgaidőszakban tanulásra fordított időt is. Az összes munkaidő tehát a tanóra (kontaktóra) és az egyéni hallgatói munkaóra összege.

A nemzetközi konvenciónak megfelelően 30 hallgatói tanulmányi munkaóra eredményez 1 kreditet. A hallgatói összmunka kreditálása azt a szemléletváltást is tükrözi, hogy a kreditrendszer a tanulást helyezi középpontba, felváltva az évszázadok során megszokott hagyományos oktatás-, illetve tanár-centrikus filozófiát.

Minősítés a kredittel

Kreditet akkor kap a hallgató, ha eredményesen számot ad ismereteiről. Az oktatott tantárgyak (kurzusok¹) számonkérési formája az ötfokozatú minősítésű vizsga, az öt és háromfokozatú minősítésű gyakorlati jegy. A képzési cél szempontjából alapvető, általában több tantárgy egész anyagát lezáró ellenőrzés a bizottság előtt tett ötfokozatú minősítésű szigorlat (a hagyományos jellegű főiskolai képzésben, a tanulmányokat a 2006/2007-es tanév előtt kezdő hallgatókra vonatkozóan). A számonkérés akkor eredményes és kredit akkor jár, ha a hallgató tevékenységének értékelése legalább elégséges, illetve megfelelt.

¹ A **kurzus** a félévben az oktatóhoz, oktatási időhöz, teremhez rendelt tantárgy, mely tartalmazza még a tárgy jellegét, a számonkérés módját, és a kreditet. A kurzushoz oktatási csoport is tartozik. Egy kurzust képezhet az egy féléves tantárgy egésze, vagy a nagyobb időszükségletű tantárgyak meghatározott (pl. a több féléves tantárgy egy-egy félévben előadásként és/vagy szemináriumként, illetve az egy féléves tantárgy előadásként és szemináriumként is oktatásra kerülő) része.

A kredit mennyisége kifejezi a tanulmányi követelményekben való előrehaladást is. Ez a kreditgyűjtés (kreditakkumuláció) a tanulmányok végzése során. Lényege, hogy a tanulmányi időszakokban szerzett kreditek mindaddig összeadódnak, azaz hozzáadódnak a korábban megszerzettekhez, amíg a hallgató az összes, az oklevél megszerzéséhez előírt számú - a kötelezően elsajátítandó ismeretanyaghoz rendelt krediteket is magában foglaló - kreditet el nem éri. Ez a 3 éves képzés során legalább 180, a négy éves képzésben legalább 240 kredit (utóbbi a hagyományos jellegű főiskolai képzésben, a tanulmányokat a 2006/2007-es tanév előtt kezdő hallgatókra vonatkozóan). A BA/BSc alapképzési szakok egy részénél a képzés ideje 7 félév, a megszerzendő kreditek száma 210.

Kreditet kap a hallgató a szemeszter során teljesített tantárgyakon (kurzusokon) túl a szakmai gyakorlat(ok)ért, a szakdolgozatért, bizonyos jól értékelhető feladatokért, továbbá a bölcsészképzésben a szigorlatokért. (A többi szakon a szigorlat kredit nélküli kritérium követelmény.) A BA/BSc képzés tanterve nem tartalmaz szigorlatot, ezért a szigorlattal kapcsolatos előírások csak a tanulmányokat a 2006/2007-es tanév előtt kezdő hallgatókra vonatkozik. A szakmai gyakorlathoz tartozó kredit a gyakorlatnak a képzésben betöltött szerepe miatt változó, alapvetően összhangban van a gyakorlat időtartamával. A szak képesítési követelményei által elkészített szakdolgozatért 0-20 kredit jár. A kreditek megszerzése szakonként bizonyos sajátosságokkal történik.

A szemeszterek és a kredit

A kreditrendszerben a képzés - a régi idő dimenziójú félévek helyett - a munkamennyiséget kifejező *szemeszterekben* folyik. A szemeszter átlagos ütemű előrehaladás esetén kb. 30 (30±3) kreditnyi munkamennyiség teljesítését jelenti.

A kreditrendszerű képzés a hagyományos képzésnél jóval kevésbé kötött tanterv, az *ajánlott (minta) tanterv* alapján folyik. Ez a tantárgyak és feladatok olyan elosztása félévekre, amelyet az átlagos ütemben haladó hallgató úgy követhet, hogy minden félévben teljesíti a tervezett tanulmányi követelményeket, megszerzi a krediteket. Az ajánlott (minta) tanterv ezért egy célszerű lehetőség arra, hogy a végzettséghez szükséges követelményeket ezzel az időbeosztással optimálisan, a meghatározott képzési idő alatt teljesíteni lehet, mivel a tanterv biztosítja a félévenkénti azonos leterheltséget, valamint a tantárgyak felvételénél az előtanulmányi követelmények megvalósulását.

A hallgatóknak - a meghirdetett tantárgyak és kurzusok alapján, biztosítva azok egymásra épülését, azaz az előfeltételként jelentkező kurzusok teljesítését - az első szemeszterek befejezése után, lehetősége van egyéni terv kialakítására. Távoktatásban már az első félévben egyéni tervet készíthet a hallgató. Azon kurzust, vagy feladatot, amit nem sikerült teljesíteni, az egyéni tanulmányi tervbe ismételtten fel kell venni. Az ajánlott (minta) tanterv követése azonban mindenki számára saját érdekében is ajánlott.

A modulok és a kredit

A képzés legnagyobb tantervi szerkezeti egysége a *modul*, mely a rokon ismereteket, vagy több szak közös ismeretanyagát összefoglaló tantárgyakat foglalja magában. A hagyományos (2006/2007-es tanév előtt kezdett) főiskolai képzés általános értelmiségképző, szaki modul keretében folyik, ami kiegészül a nyelv- és irodalom tanári szakokon tanári, művelődésszervező szak esetében nem szakterületi, továbbá nappali tagozaton nyelvi modullal. A szaki képző modul alapozó, szakmai törzsmódul, illetve törzsképzési, valamint szakirányi (specializációs) almodulokból épül fel. A BA/BSc alapképzési szakok többsége csak a szaki képző modul almoduljait tartalmazza. Az

almodul tantárgycsoportokra és tantárgyakra osztható. A tantárgycsoportok tantárgyakból állnak.

A kreditrendszerű képzésben a tantárgyak *három kategóriába* tartoznak: kötelezőek (az összkredit érték 60-70 %-át teszik ki), kötelezően választhatók (25-30 %) és szabadon választhatók (legalább 5 %). (Konkrétan rögzítve a szak tantervében.) A kötelező tantárgyak felvétele a mintatanterv szerinti félévben célszerű. Ezek az oklevél megszerzésének alapfeltételét képezik, teljesítésük kötelező. A kötelezően választható tantárgyakat az aktuális félév előtt hirdeti meg a főiskola. A tantárgyat ekkor kell kiválasztani, és az egyéni tantervbe felvenni. Szabadon választható tantárgyak csoportja olyan speciális tantárgyakat foglal magában, amelyek más kategóriába nincsenek besorolva. Szabadon választható tantárgy néhány a Tanulmányi- és vizsga szabályzatban rögzített feladat (tudományos diákköri tevékenység, szakkollégiumi- és hallgatói önkormányzati munka) teljesítésével is kiváltható. Az ajánlott (minta) tantervben lévő meghatározott kredit-számú kötelezően választható és szabadon választható tantárgy teljesítése is szükséges az előírt kredit mennyiség eléréséhez.

Az általános értelmiségi képző modul (a hagyományos főiskolai képzésben)

Az általános értelmiségi képző modul a főiskola egy szakán a szakképzettség megszerzéséhez nem szükségképpen hozzátartozó, de az általános értelmiségi létre felkészítő, általános műveltséget adó tantárgyak modulja. Olyan ismeretek megszerzését biztosítja, amelyek a korszerű értelmiségi háttértudáshoz annak ellenére hozzátartoznak, hogy a szakképzettség szempontjából csak közvetetten hasznosíthatók. Tantárgyait a szakok tanterve részletesen tartalmazza.

Szaki képző modul, szakmai törzsmodul

A szaki képző modul, szakmai törzs modul a szakképzettség megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek, jártasságok és készségek megszerzését biztosító modul. Konkrét követelményeit az érvényes kormányrendeletek, BA/BSc alapképzési szakokra a képesítési és kimeneti követelmények (KKK) írják elő.

Az *alap és törzsképzési* almodul tantárgyai kötelezőek, és részben kötelezően választhatók. A *szakirányi* (specializációs) képzés tantárgyai a kötelezően választható kategóriába tartoznak. A hagyományos főiskolai képzésben szakonkénti differenciáltsággal mind az alap, mind a törzsképzési almodul 1-2 szigorlattal zárul. Tantárgyait a szakok tanterve részletesen tartalmazza (a BA/BSc alapképzési szakok követelményei szigorlatot nem írnak elő).

Tanári modul (a hagyományos főiskolai képzésben)

A nyelv- és irodalom tanári szakok tanári modulja az érvényes kormányrendelet alapján épül fel. Az általános elveknek megfelelően kötelező és kötelezően választható tantárgyakat (kurzusokat) foglal magában. Tantárgyait a nyelv- és irodalomtanár szakok tanterve részletesen tartalmazza.

Nem szakterületi képző modul (a hagyományos főiskolai képzésben)

A nem szakterületi képző modul a szakképzettség megszerzéséhez nem szükségképpen hozzátartozó, részben további szakterületi ismeretek, részben az általános értelmiségi létre felkészítő, általános műveltséget adó tantárgyak modulja.

Idegen nyelvi képzés, nyelvi modul

Az idegen nyelvi képzés *nappali* tagozaton a felsőfokú szakképzés és a főiskolai oktatás része.

A tanulmányaikat a 2003/2004-es tanévtől kezdő hallgatók nyelvi felkészítése a főiskola idegen nyelvi koncepciója szerint történik. A nyelvi koncepció célja a közoktatásban szerzett általános nyelvismeret szakmai ismeretekkel való bővítése, és ezáltal a hallgatók számára versenyképes szak- és nyelvtudás biztosítása. Ezt a célt a főiskola az idegen nyelveknek a képzés egészébe való integrálásával - bizonyos szaktárgyakat idegen (angol, német, francia) nyelven oktatva és szaknyelvet tanítva – kívánja elérni, középpontba állítva a munkaerőpiac elvárásaihoz igazodó specifikus nyelvi képességek, valamint az önálló tanulási képességek fejlesztését. Középpontjában tehát nemcsak a nyelv, hanem a széles értelemben vett nyelvi kompetencia és a készségek fejlesztése áll. Az idegen nyelvi képzést az ún. lektorátusi szaknyelvvórák, valamint az idegen nyelvű szakmai, illetve általános értelmiségi órák képezik.

A lektorátusi szaknyelvvórák keretében olyan speciális szaknyelvi képzés folyik, ami egyrészt elmélyíti a hallgatók általános idegen nyelvi tudását, másrészt megalapozza a szakmai idegen nyelvi ismereteket. Az idegen nyelven folyó általános értelmiségi és szakmai órák keretében a kötelező, kötelezően választható, illetve szabadon választható tantárgyak oktatása idegen nyelven történik.

A nyelvi modul az ún. lektorátusi szaknyelvvórákat tartalmazza. Ennek struktúráját és óraszámát a mintatantervek tartalmazzák. Felmentés a lektorátusi nyelvképzés alól csak az oklevél megszerzéséhez előírt nyelvvizsga megléte esetén adható.

A tanulmányok zárása

A mintatantervben rögzített tantárgyak kurzusai, az előírt szigorlatok, a szakmai/iskolai gyakorlat(ok), a nem szakterületi képző és a nyelvi modul kurzusainak teljesítése, a kötelezően meghatározott kreditek elérése esetén a főiskola kiállítja a végbizonyítványt (abszolutóriumot) és záróvizsgára bocsátja a hallgatót. A záróvizsgára bocsátás feltételét képezi(k) a megszerzett abszolutóriumon kívül az elfogadott szakdolgozat(ok). A záróvizsgát tett hallgató az előírt nyelvvizsga (nyelvvizsgák) teljesítése esetén kapja meg az oklevelét.

Értékelés

A kreditrendszer lehetőséget biztosít a hallgatók tanulmányi munkájának differenciáltabb értékelésére. Értékelésre kerül az adott félévben, továbbá az adott és korábbi félévekben együttesen is végzett munka mennyisége és minősége.

A tanulmányi munka mennyiségét a *megszerzett kreditek* száma mutatja.

A tanulmányi munka minőségét a kreditekkel *súlyozott tanulmányi átlag* adja, mely a felvett összes (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható) tantárgy és a teljesített tantárgyak, kurzusok, illetve azok érdemjegyei figyelembe vételével számítható az alábbi módon:

Súlyozott tanulmányi átlag= $\Sigma(\text{kredit} \times \text{érdemjegy})/\text{összes kredit}$ (azaz: minden érdemjegy megszorozva a kreditjével, összegezve, és osztva az összes megszerzett kredittel).

A súlyozott tanulmányi átlag számítható egy félévre, illetve a vizsgált időpontig elvégzett félévekre. Utóbbi a kumulált átlag, mely az összes lezárt félévre összesített tanulmányi átlag.

A tanulmányi munka mennyiségi és minőségi értékelésére az adott félévre számított *kreditindex* szolgál, mely a teljesített tantárgyak, kurzusok és azok érdemjegyei, valamint az adott szemeszterben teljesíthető átlagos kredit figyelembe vételével számolható a következő képlettel:

$Kreditindex = \frac{\sum(kredit \times érdemjegy)}{„K”}$ (azaz: minden érdemjegy megszorozva a kreditjével, összegezve, és osztva K-val.)

- ahol a „K” értéke minden esetben 30.

A kreditindex csak egy félévre vonatkozik.

Mind a súlyozott átlag, mind a kreditindex számítása során csak az öt- és háromfokozatú osztályzattal zárt tantárgyakat kell figyelembe venni.

Kreditátviteli bizottság

A kreditrendszerű képzésben fontos feladat hárul a Kreditátviteli bizottságra. A Kreditátviteli bizottság végzi a főiskola más szakán, illetve más felsőoktatási intézményben teljesített, vagy korábban befejezett, illetve a más intézményben teljesítendő tantárgy(ak) ekvivalenciájának, a főiskolán folyó képzésbe történő befogadásának megállapítását.. A tantárgybefogadás feltétele a tantárgyi ekvivalencia, az egymást helyettesíteni képes tantárgyak, kurzusok kölcsönös elszámolhatóságát biztosító egyenértékűség, mely akkor áll fenn, ha a tantárgyak, kurzusok tartalmi azonossága, azaz a mögöttük levő ismeretek minimum 75 %-ban fedik egymást. A Kreditátviteli bizottság döntésével szemben a Jogorvoslati bizottsághoz lehet fellebbezni.

MEGSZERZENDŐ KREDIT

SZAK/ SZAKPÁR	KÉPZÉSI IDŐ (FÉLÉV)	SZAK- TERÜ- LETI IS- MERET	TANÁRI MODUL	NEM SZAKTE- RÜLETI KÉPZŐ MODUL	ÁLTALÁ- NOS ÉR- TELMISÉG KÉPZÉS	ÖSSZE- SEN
Angol nyelv- és irodalomtanár - kommunikáció	8	2 x 95	40	-	10	240
Angol nyelv- és irodalomtanár - művelődésszervező	8	2 x 95	40	-	10	240
Francia nyelv- és irodalomtanár - kommunikáció	8	2 x 95	40	-	10	240
Francia nyelv- és irodalomtanár - művelődésszervező	8	2 x 95	40	-	10	240
Német nyelv- és irodalomtanár - kommunikáció	8	2 x 95	40	-	10	240
Német nyelv- és irodalomtanár - művelődésszervező	8	2 x 95	40	-	10	240
Angol nyelv- és irodalomtanár (DL)	6	95	40	35	10	180
Francia nyelv- és irodalomtanár (DL)	6	95	40	35	10	180
Német nyelv- és irodalomtanár (DL)	6	95	40	35	10	180
Kommunikáció - művelődésszervező	8	2 x 95	-	40	10	240
Kommunikáció - gazdálkodási	8	94*+154	-	-	-	248
Kommunikáció (DL)	4	95	-	11	14	120+60 kredit beszámítás
Gazdálkodási	6	154	-	-	26	180
Nemzetközi kapcsolatok	8	216	-	-	24	240
Idegenforgalmi és szálloda	8	208	-	-	32	240
Vendéglátó és szálloda	8	208	-	-	32	240
Idegenforgalmi és szálloda (Felsőfokú Szakképzésre épülő)	6	154	-	-	26	180+60 kredit beszámítás
Vendéglátó és	6	152	-	-	28	180+60

szálloda (Felsőfokú Szakképzésre épülő)						kredit beszámítás
Általános szociális munkás	8	220	-	-	20	240
Andragógia Művelődésszervező szakirány BA/BSc	6	180				180
Anglisztika Angol szakirány BA/BSc	6	180				180
Anglisztika Amerikanisztika szakirány BA/BSc	6	180				180
Gazdálkodási és menedzsment BA/BSc	7	210				210
Germanisztika Német szakirány BA/BSc	6	180				180
Kommunikáció és médiatudomány BA/BSc	6	180				180
Nemzetközi tanulmányok BA/BSc	6	180				180
Romanisztika Francia szakirány BA/BSc	6	180				180
Szociális munka BA/BSc	7	210				210
Turizmus-vendéglátás BA/BSc	7	210				210

Megjegyzés:

- A Gazdálkodási szakon oktatott marketing tantárgy (+1 kredit) a Kommunikáció szak részét is képezi;
- A Gazdálkodási és menedzsment, valamint a Turizmus-vendéglátás BA/BSc alapképzési szakon Társadalomtudományi alapismeretek oktatására is sor kerül (12 kredit);
- A Gazdálkodási és menedzsment, a Szociális munka, valamint a Turizmus-vendéglátás BA/BSc alapképzési szakon egy félév szakmai gyakorlat teljesítése a záróvizsgára bocsátás feltétele (30 kredit);
- Az Anglisztika, a Germanisztika és a Romanisztika BA/BSc alapképzési szakon a szabadon választható tantárgyak alternatívájaként az MA tanárképzést megalapozó ismeretek oktatására kerül sor (12 kredit);
- A Nemzetközi tanulmányok BA/BSc alapképzési szakon Társadalomtudományi alapismeretek (41 kredit), valamint Készségfejlesztő és módszertani modul (27 kredit) oktatására is sor kerül;
- Nappali tagozaton a hagyományos képzésben minden szakhoz és szakpárhoz két félév (2x30 óra), a BA/BSC alapképzési szakokhoz egy félév (30 óra) Testnevelés kötelező, mely kredit nélküli kritérium követelmény;
- A hagyományos képzésben minden tagozaton minden szakhoz és szakpárhoz két félév (2x30, illetve 2x8 óra) Informatika kötelező, mely kredit nélküli kritérium követelmény. A BA/BSC alapképzési szakokon az informatika oktatása kredittel rendelkező tantárgyak keretében történik;
- Nappali tagozaton a szakokhoz és szakpárhoz kötelező lektorátusi nyelvképzés is tartozik kredit nélküli kritérium követelményként, szakonként, szakpáronként differenciált óraszámban (konkrét részletek a szak mintatantervében).